

Van jongs af aan vaardig in bewegen

Het deelakkoord in het kort:

Het doel van dit deelakkoord is om ervoor te zorgen dat meer kinderen voldoen aan de beweegrichtlijnen en dat de motorische vaardigheden toenemen.

De laatste jaren bewegen kinderen steeds minder en gaan de motorische vaardigheden van kinderen sterk achteruit. Uit onderzoek blijkt dat goede motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl. Daarom hebben sportbonden, gemeenten, het ministerie VWS, het onderwijs, de kinderopvang en maatschappelijke partners de handen ineen geslagen voor een meer motorisch vaardige jeugd. Het deelakkoord vraagt met nadruk om samenwerking tussen de sectoren onderwijs, kinderopvang, zorg, welzijn en sport & bewegen. Sportformatoren zijn aangesteld om de partners duurzaam met elkaar te verbinden in een akkoord. Dit overzicht geeft de sportformateur en lokaal betrokkenen munitie om lokaal inzicht te geven in welke maatregelen, interventies en bij- en nascholingen er beschikbaar zijn om te werken aan de ambities binnen het (lokale) deelakkoord.

Ambities

Er is overeengekomen dat er de komende jaren wordt gewerkt aan het doel om meer kinderen aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en om de neerwaartse spiraal van de motorische vaardigheden van kinderen de komende jaren naar boven toe om te buigen. Het streven is toe te werken naar:

- Een positieve trendbreuk van de motorische vaardigheden;
- Een stijging van het aantal kinderen dat voldoet aan de beweegnorm;
- Een stijging van de sportdeelname in de leeftijd 12-18 jaar;
- Creëren van een groter bewustzijn van het belang van bewegen bij ouders en verzorgers.

Voorbeelden maatregelen / interventies / scholingen

Om aan bovenstaande ambities te werken geven we onderstaand een aantal voorbeelden van aanbod om aan dit deelakkoord te werken.

- [Bijscholingen en trainingen](#)
Vanuit Academie voor Sportkader worden veel verschillende trainingen en bijscholingen gegeven voor trainers en coaches in de sport. Het doel hiervan is om ervoor te zorgen dat alle sportende kinderen een trainer of coach hebben die competent is en opgeleid is om de leeftijdscategorie te ondersteunen. Verschillende HBO-instellingen hebben ook een bijscholingsprogramma, zoals bijvoorbeeld de [HvA](#) en de [HAN](#).
- [Nijntje Bewegdiploma \(erkende interventie\)](#)

Een (les)programma vol speelplezier voor kinderen van 2-6 jaar waarin ze de essentiële vormen van bewegen leren in een sportclub, kinderdagverblijf, school of openbare ruimte. Door middel van leuke spellen en interactie leren kinderen motorische vaardigheden en zijn ze meer in beweging. Naast de beweegactiviteiten voor kinderen is er aandacht voor bewustwordingscommunicatie voor ouders en/of verzorgers en zijn er bijscholingen voor trainers/leiding. Ouders waarderen de interventie met een 8,5.

- [Jeugdfonds Sport & Cultuur \(financiële maatregel\)](#)

Jeugdfonds Sport en Cultuur biedt de mogelijkheid om de contributie te betalen voor kinderen waarvan de ouders weinig geld hebben voor sport. Zij verlagen nu ook nog de leeftijdsgrens van 4 naar 2 jaar, waardoor ouders eerder financieel ondersteund kunnen worden. Hierdoor kunnen meer kinderen participeren in de sport.

- [Vignet Gezonde School \(incl. deelcertificaat sport en bewegen\) \(keurmerk\)](#)

Het vignet Gezonde School is een keurmerk voor scholen die actief werken aan het verbeteren van de gezondheid van hun leerlingen. Na het behalen van het vignet is een school 3 jaar lang een 'Gezonde School'. Voor het thema 'Bewegen en Sport' kunnen scholen een deelcertificaat halen, wat betekent dat er binnen de school aandacht is voor structureel meer bewegen en voor beter leren bewegen.

- [Specialist Sportieve en gezonde school](#)

Pabo-afgestudeerden kunnen een post-hbo traject volgen waarin bewegen, gezonde voeding en welzijn centraal staan. Deze kennis kan zo worden doorgegeven aan de rest van het (basis)schoolteam en ook richting ouders en kinderen. Uiteindelijk leidt dit tot een gangbaar beleid voor bewegen en gezonde leefstijl.

- [Gezonde Kinderopvang \(keurmerk\)](#)

De aanpak Gezonde Kinderopvang is een praktische werkwijze die kinderopvangorganisaties ondersteunt om structureel en integraal bij te dragen aan een goede gezondheid en een gezonde leefstijl. De aanpak sluit aan bij de wensen en behoeften van de organisatie en de directe omgeving, het versterkt wat de kinderopvang al doet. Er zijn verschillende thema's, waar bewegen er een van is. Hier wordt ingegaan op beter leren bewegen en structureel meer bewegen in de kinderopvang.

- Motorisch meten/leerlingvolgsystemen

Er zijn veel verschillende testen om de motorische vaardigheid van kinderen te meten of volgen. Een greep uit de lijst: [MQ-Scan](#), [4-Vaardighedenscan](#) en [HAN beweegtest](#). Mulier Instituut maakt op dit moment een overzicht van testen en zal een expertpanel inschakelen om uitspraken te doen over de bruikbaarheid ervan.

- Bewegeteams instellen voor de wijk

Inzetten op beweegteams in de wijk, om zo kinderen naast de reguliere gymles ook buiten school meer en beter te laten bewegen. De vakleerkracht bewegingsonderwijs kan in deze teams een centrale rol spelen in samenwerking met lokale sportaanbieders, sporttrainers of buurtsportcoaches. Zoals bijvoorbeeld in Almere, waar vakleerkrachten binnen het [AKT het naschoolse sport- en beweegaanbod](#) uitvoeren en coördineren. Er is een aanbod voor elk kind op hun eigen beweegniveau: KidsExtra, Gymplus, Sportplus en ASM.

- [2+1+2 = 5 uur per week bewegen op scholen](#)
Delta, Basis/Fluvius, de Onderwijsspecialisten en Sportbedrijf Arnhem zetten in op beter en meer bewegen voor álle kinderen van 4 – 12 jaar in Arnhem op en rondom school. Een gezamenlijke aanpak staat centraal. De 5 uur beweging per week wordt bereikt door 2 uur goed bewegingsonderwijs onder schooltijd, 1 uur beweging in bijvoorbeeld de vorm van pauzesport (er zijn meer invullingen denkbaar) en 2 uur bewegen na schooltijd in de wijk, bijvoorbeeld bij een sportvereniging, BSO of op een playground.
- Innovatieve ontwikkelingen en producten die bewegen stimuleren, denk aan [Embedded Fitness](#), Gymzaal van de Toekomst, [interactieve sportzaal](#) (Play Lu.com), [SUTU](#) (Yalp), [Beweegvloer/peuterpakket](#) (Springlab), [Beweegbox](#), etc.

Is er meer?

Voor meer inspiratie wat betreft aanbod kunt u oa. terecht bij het verzameldocument en onderstaande databases.

- Verzameldocument maatregelen (zie document via USB-stick)
- [Allesoversport.nl](#)
- [Kenniskbank Sport en Bewegen](#)
- [Interventieoverzicht Loket Gezond leven](#)

Ondersteunende kennis en goede voorbeelden

Wilt u meer weten over het thema en/of bent u op zoek naar goede voorbeelden kijk dan ook eens op onderstaande online platforms en kennisproducten

- Whitepaper beter leren bewegen (in ontwikkeling, Kenniscentrum Sport)
- [Kenniskbank Sport en Bewegen](#) welke alle publicaties bevat van Kenniscentrum Sport, VSG, KVLO, Nationale Raad Zwemveiligheid en het Mulier Instituut.
- Kennis over wettelijke regelgeving wat betreft de inhoud van LO, kennis over motorische vaardigheden in het onderwijs en informatie over leerlingvolgsystemen vind je bij [KVLO](#).
- Kennis van de landelijke, provinciale, regionale en lokale (sport)markt kun je vinden bij [Sportkracht12](#). Zij vormt daardoor dé schakel tussen de landelijke en lokale sportwereld.
- [VWS](#), [VSG/VNG](#) en [NOC*NSF](#) spannen zich in om te bevorderen dat lokale en regionale partijen het sportakkoord vertalen naar de lokale en sport specifieke context en te komen tot lokale en/of regionale akkoorden. VWS, VSG en NOC*NSF stellen daarbij hun kennis en ondersteuning beschikbaar.
- Kennis over buitenspelen en gebruik van buitenruimte en faciliteiten van playgrounds vind je bij [Jantje Beton](#), [NUSO](#), [Johan Cruyff Foundation](#) en [Krajicek Foundation](#).
- Kennis over, opleidings- en trainingsaanbod kinderopvang en sport & bewegen vind je bij MBO's voor Sport en Bewegen. Ook [Huis voor Beweging](#) geeft advies en begeleiding op het gebied van opleiding, training en ontwikkeling.

Preventie akkoord

Het Preventie akkoord richt zich op drie thema's, om zo samen te werken aan een gezonder Nederland. De focus ligt op roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht, omdat dit de grootste ziektelast in Nederland veroorzaakt. Bij overgewicht is er aandacht voor sport en

bewegen, met het doel alle Nederlanders meer te laten bewegen en zo overgewicht terug te dringen. Met de drie thema's wordt een groot gebied bestreken, dat automatisch ook andere invalshoeken, onderwerpen en aanpakken aan bod laat komen. De maatregelen en acties van het preventie akkoord zijn op landelijk niveau geformuleerd, maar lokale doorvertaling is van groot belang. Onderstaande voorbeelden bieden inspiratie om lokaal met elementen van het preventie akkoord aan de slag te gaan. Bovendien ondersteunt en stimuleert de VNG bij het tot stand komen van een lokale of regionale aanpak van preventie, meer informatie daarover vindt u [hier](#).

- [Gezonde School & Gezonde Kinderopvang](#)
- [Jongeren op gezond gewicht](#) (JOGG)
- Sportverenigingen en -bonden kunnen zorgen voor een gezonde sportomgeving. Denk hierbij aan [rookvrije sportclubs](#), tegengaan van problematisch alcoholgebruik en het stimuleren van gezonde keuzes qua voeding. Voor sportverenigingen en -bonden ligt voor dit deelakkoord de aandacht aan het terugdringen van overgewicht/ obesitas. Dat doen zij o.a. door het aanbieden van de [Gezonde Sportkantine. Gemeenten kunnen hierbij ondersteunen, bijvoorbeeld door het creëren van rookvrije plekken. Ook NOC*NSF, JOGG en andere partners bieden ondersteuning bij het creëren van een gezonde sportomgeving voor kinderen.](#)

Het volledige preventie akkoord vindt u [hier](#)

Heeft u vragen?

Wanneer u een vraag heeft over dit document en/of hulp kunt gebruiken bij te maken keuzes dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van de Vereniging Sport en Gemeenten via sportakkoorden@sportengemeenten.nl of 070-3738055.

De volledige tekst van het Nationaal Sportakkoord 'Sport Verenigt Nederland' kunt u [hier](#) vinden.

De inhoud van dit document is samengesteld door Kenniscentrum Sport in samenwerking met VWS, VSG, NOC*NSF en samenwerkingspartijen van het Sportakkoord.